

סימוכין: 04737816

חוק סיוע כלכלי לעידוד לימודי תורה וסטודנטים נזקים, התשע"ז–2016

מטרה 1.א. מטרתו של חוק זה לעודד לומדי תורה וסטודנטים בלימודיהם באמצעות מתן סיוע כלכלי סמלי על פי אמות המידה הקבועות בחוק זה לגבי לומדי תורה ועל פי הוראות חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958 ולפי שיקול דעתה לגבי סטודנטים.

הגדרות 1. בחוק זה –

"דירה" – כהגדרתה בחוק המכר (דירות), התשל"ג–1973<sup>1</sup>;

~~"החלטת ממשלה 2614" – החלטת ממשלה מס' 2614 מיום י"ב בטבת התשע"א (19 בדצמבר 2010), שעניינה מלגת לימודים ועידוד השתלבות אברכי כוללים בתעסוקה, לרבות תיקונים שהתקבלו בה עד יום תחילתו של חוק זה;~~

~~"החלטת ממשלה 747" – החלטת ממשלה מס' 747 מיום י' בכסלו התשע"ו (22 בנובמבר 2015), שעניינה הפעלת קרן הסיוע ללומדי תורה והגדלת התקציב של קרן הסיוע לסטודנטים;~~

"הכנסה" – הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, אף אם הופקה, נצמחה, או התקבלה מחוץ לישראל, למעט תמיכה הניתנת ללומד תורה מהכולל ולרבות –

(1) גמלה כהגדרתה בחוק הביטוח הלאומי, למעט קצבת ילדים המשתלמת לפי סימן ב' בפרק ד' לחוק הביטוח הלאומי ולמעט גמלה בשל ילד נכה המשתלמת לפי סימן ו' בפרק ט' לחוק הביטוח לאומי;

(2) גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א–1980<sup>2</sup>;

(3) מלגת לימוד המשתלמת ללומד תורה בשל היותו חוקר במכון מחקר תורני; לעניין זה, "מכון מחקר תורני" – כהגדרתו בסעיף 9(29) לפקודת מס הכנסה;

<sup>1</sup> ס"ח התשל"ג, עמ' 196.  
<sup>2</sup> ס"ח התשמ"א, עמ' 30.

"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה–1995<sup>3</sup>;

"חוק שירות ביטחון" – חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986<sup>4</sup>;

"כולל" – מוסד תורני המיועד ללומדי תורה בעלי משפחה, הנתמך בידי משרד החינוך בהתאם למבחני התמיכה;

"כולל יום שלם", "כולל חצי יום" – כמשמעותם במבחני התמיכה;

נותר פתוח

"לומד תורה" – אזרח ישראלי או תושב ישראל הלומד בכולל יום שלם או בשני כוללים חצי יום, בהיקף שעות כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) אם ניתן לגביו צו דחיית שירות לפי סעיפים 22ב או 26 לחוק שירות בטחון – בהיקף שלא יפחת מהיקף השעות הנדרש לפי סעיף 26כג(א)(1) לחוק שירות ביטחון (בפסקה זו – ההיקף הנדרש), ואם הוא נמצא בהכשרה תעסוקתית מיועדת כאמור בסעיף 26ג לחוק שירות ביטחון – בהיקף שלא יפחת מההיקף הנדרש בהפחתת מספר השעות שבהן הוא נמצא בהכשרה תעסוקתית מיועדת ולכל היותר בהפחתת 15 שעות בשבוע;

(2) אם לא ניתן לגביו צו דחיית שירות כאמור בפסקה (1) –

(א) אם הוא לומד בכולל יום שלם – בהיקף שלא יפחת מ-35 שעות שבועיות;

(ב) אם הוא לומד בשני כוללים חצי יום – בהיקף שלא יפחת מ-40 שעות שבועיות;

"מבחני התמיכה" – מבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה של משרד החינוך במוסדות תורניים – לימוד ופעולות, שקבע השר בתוקף סמכותו לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985<sup>5</sup>;

"פקודת מס הכנסה" – פקודת מס הכנסה [נוסח חדש]<sup>6</sup>;

<sup>3</sup> ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

<sup>4</sup> ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

<sup>5</sup> ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

<sup>6</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

"קטיין" – כהגדרתו בחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות, התשכ"ב–  
1962;<sup>7</sup>

"השר" – שר החינוך.

זכאות לקבלת סיוע 2. (א) לומד תורה יהיה זכאי לקבלת סיוע כלכלי בהתאם להוראות חוק זה, אם מתקיימים לגביו כל אלה (בחוק זה – לומד תורה זכאי): כלכלי

(1) בחזקתו של לומד התורה שלושה ילדים קטינים לפחות;

(2) לומד התורה, בת זוגו וילדיו הקטינים אינם בעלים של דירה, למעט דירה אחת המשמשת למגורים, ואינם בעלים של קרקע שערכה עולה על 36,000 שקלים חדשים, ולא היו בבעלותם דירה או קרקע כאמור במהלך השנה שקדמה להגשת הבקשה לקבלת סיוע כלכלי לפי סעיף 3;

(3) לומד התורה, בת זוגו וילדיו הקטינים אינם בעלים של רכב מנועי שוויו עולה על השווי שנקבע לעניין נכס שהוא רכב מנועי לפי סעיף 9א לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, ו- אינם בעלים של עסק או שותפים בעסק ואינם בעלי מניות בחברה; לעניין זה –

"בעלים של רכב מנועי" – לרבות מי שנוהג ברכב המנועי מנהג בעלים אף אם אינו רשום כבעליו;

"רכב מנועי" – כהגדרתו בפקודת התעבורה [נוסח חדש]<sup>8</sup>, למעט רכב המשמש את ילדו הנכה של לומד התורה שנקבעה לו זכאות לניידות לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה – 1995; למעט קטנוע שנפח מנועו אינו עולה על 125 סמ"ק;

(4) סך ההכנסה של לומד התורה ושל בת זוגו, יחד (בסעיף זה – הכנסה משותפת) אינו עולה על 14,400 שקלים חדשים לשנה.

<sup>7</sup> ס"ח התשכ"ב, עמ' 120  
<sup>8</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173

(ב) על אף הוראות פסקה (4) של סעיף קטן (א), לומד תורה שמתקיימים לגביו התנאים המפורטים בפסקאות (1) עד (3) של הסעיף הקטן האמור יהיה זכאי לקבלת סיוע כלכלי בהתאם להוראות חוק זה אף אם סך ההכנסה המשותפת עולה על 14,400 שקלים חדשים לשנה ובלבד שאינו עולה על 30,000 שקלים חדשים לשנה, ואולם הוא יהיה זכאי לקבלת סיוע כלכלי כאמור רק בעד החודשים שבהם ההכנסה המשותפת אינה עולה על 1,200 שקלים חדשים לחודש.

בקשה לקבלת סיוע כלכלי לפי חוק זה תוגש למשרד החינוך, אחת לשנה, לא יאוחר מהמועד שהורה עליו השר או מי שהשר הסמיכו לכך (בחוק זה – בקשה לסיוע כלכלי).

3. **בקשה לקבלת סיוע כלכלי**

4. **סכום הסיוע הכלכלי החודשי ללומדי תורה**

(א) סכום הסיוע הכלכלי החודשי שישולם ללומד תורה זכאי לפי חוק זה יהיה 1,040 שקלים חדשים. סכום הסיוע הכלכלי השנתי למתן סיוע ללומדי תורה ייקבע בחוק התקציב השנתי.

(ב) סכום הסיוע הכלכלי החודשי שישולם ללומד תורה זכאי לפי חוק זה יהיה 1,040 שקלים חדשים.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), עלה בשנה מסוימת מספר לומדי התורה הזכאים שהגישו בקשה לסיוע כלכלי ולא ניתן בשל כך לתת סיוע כלכלי חודשי באותה שנה לכל לומד תורה זכאי בסכום הנקוב בסעיף קטן (א) תוך עמידה במסגרת התקציב השנתי, יינתן לכל אחד מלומדי התורה הזכאים, באותה שנה, סיוע כלכלי חודשי בסכום מופחת, אחיד, אשר יחושב בהתאם למסגרת התקציב כאמור; לעניין זה, "התקציב השנתי" – התקציב השנתי המיועד למתן סיוע כלכלי ללומדי תורה זכאים כפי שנקבע בחוק התקציב השנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.<sup>9</sup>

4. **סיוע לסטודנטים**

(א) סכום הסיוע הכלכלי השנתי לסטודנטים, לפי סעיף 25 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, ייקבע בחוק התקציב השנתי.

(ב) נקבעה בחוק תקציב שנתי תוספת לתקציב השנתי שנקבע ללומדי תורה, כאמור בסעיף 4(ב) – יקצה אוצר המדינה לוועדה לתכנון ולתקצוב לטובת קרן הסיוע לתלמידים, הפועלת מכוח סעיף 25 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, סכום הגבוה ב-21% מתוספת התקציב שנקבעה ללומדי תורה זכאים.

<sup>9</sup> ס"ח התשמ"ח, עמ' 60.

5. תקופת הזכאות לקבלת סיוע כלכלי
- (א) — סיוע כלכלי לפי חוק זה יינתן ללומד תורה זכאי לתקופה של חמש שנים מהמועד שבעדו החל לקבל לראשונה את הסיוע הכלכלי כאמור ~~(בחוק זה — תקופת הזכאות)~~.
- (ב) — על אף האמור בסעיף קטן (א), ללומד תורה זכאי שחדל להתקיים לגביו תנאי מהתנאים לקבלת סיוע כלכלי לפי חוק זה במשך תקופה מצטברת העולה על תשעה חודשים, לא יהיה זכאי להמשיך ולקבל סיוע כלכלי לפי חוק זה אף אם טרם הסתיימה לגביו תקופת הזכאות.
6. קיזוז
- (א) משרד החינוך יקזז מסכום הסיוע הכלכלי המגיע ללומד תורה זכאי לפי חוק זה, כל סכום שהשתלם לו שלא כדין.
- (ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לפגוע באמצעי גבייה אחרים שהמדינה מוסמכת לנקוט לפי כל דין לשם גביית הסכום שהשתלם ללומד תורה זכאי שלא כדין.
7. ביצוע ותקנות
- השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.
8. צו לשינוי היקף שעות הלימוד בכולל לעניין ההגדרה "לומד תורה"
- השר בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות הכספים של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את היקף שעות הלימוד הנקוב בפסקאות משנה (א) או (ב) שבפסקה (2) להגדרה "לומד תורה".
9. תחילה — הוראת מעבר לעניין חישוב תקופת הזכאות — לא הוקרא
- מתקופת הזכאות המירבית כאמור בסעיף 5 יופחתו התקופות שבהן לומד התורה קיבל קצבה או מלגה לפני תחילתו של חוק זה, לפי החלטת ממשלה 2614 מיום , לפי החלטת ממשלה 747 מיום (22 בנובמבר 2015). בחישוב תקופת הזכאות של לומד תורה זכאי לפי סעיף 5 יובאו בחשבון התקופות שבהן הוא קיבל מלגת לימוד לפי החלטת ממשלה 2614 או סיוע כלכלי לפי החלטת ממשלה 747, לפני תחילתו של חוק זה. ההחלטות נמחקו ומוצע לקבוע שלא מוקדם מ-2010